

[1997] 1 एस.सी.आर 846.

हनुमंथप्पा आणि एक.

-विरुद्ध

चंद्रशेखरप्पा आणि इतर.

3 फेब्रुवारी, 1997

[के. रामास्वामी आणि जि. टी. नानावटी, जे. जे.]

दिवाणी प्रक्रिया संहिता, 1908 :

आदेश VII नियम 10-ए, आदेश VI नियम 17 - दावा दाखल - क्षेत्रीय अधिकारक्षेत्राचा अभाव - योग्य न्यायालयात सादर करण्यासाठी परत केलेला दावा - सुधारणांसह योग्य न्यायालयात दाखल - दुरुस्तीच्या परवानगीशिवाय फिर्यादीच्या विषयात बदल करण्यात आला असा युक्तिवाद - उच्च न्यायालयाने याचिका फेटाळली - अपील केल्यावर असा निर्णय देण्यात आला कि, मर्यादा, आर्थिक अधिकारक्षेत्र आणि न्यायालयीन शुल्क भरण्याच्या अधीन राहून नव्याने दाखल केलेला दावा - त्यामुळे वादीने मूळ फिर्यादीमध्ये स्थान न मिळालेले दावे केले या आधारावर तो फेटाळला जाऊ शकत नाही - वादीला फिर्यादीमध्ये दुरुस्ती करण्याची नेहमीच आवश्यकता नसते - जास्तीत जास्त ते नवीन फिर्याद मानली जाऊ शकते आणि प्रकरण कायदानुसार पुढे नेले जाऊ शकते.

दिवाणी अपील अधिकारिता : 1997 ची विशेष अनुमती याचिका (सी) क्र. 1535.

1996 च्या सी. आर. पी. क्रमांक 1650 मधील कर्नाटक उच्च न्यायालयाच्या दिनांक 5.9.96 च्या न्यायनिर्णय आणि आदेशावरून.

अपीलकर्त्यासाठी, सुश्री संगीता कुमार साठी एस. के. कुलकर्णी.

न्यायालयाचा पुढील आदेश देण्यात आला:

ही विशेष अनुमती याचिका दिनांक 9 जुलै 1996 रोजी सी. आर. पी. क्रमांक 1650/96 मध्ये केलेल्या कर्नाटक उच्च न्यायालयाच्या न्यायनिर्णय वरून उद्भवली आहे.

हे मान्य आहे की, उत्तरवादींनी नवलागुंड येथील जिल्हा मुन्सिफ न्यायालयात ओ. एस. क्र. 158/94 दाखल केले. क्षेत्रीय अधिकारक्षेत्राच्या कमतरतेच्या कारणास्तव फिर्याद योग्य न्यायालयात सादर करण्यासाठी परत करण्यात आली. त्यानुसार, फिर्यादीमध्ये आवश्यक सुधारणा केल्यानंतर उत्तरवादींनी धारवाड येथील दिवाणी न्यायालयात ओ. एस. क्र. 10/91 म्हणून क्रमांकित केलेला दावा

पुन्हा सादर केला. याचिकाकर्त्यांनी आदेश 7, नियम 10, सी. पी. सी. अंतर्गत, आदेश 6, नियम 17, सी. पी. सी. अंतर्गत आवश्यक असलेल्या फिर्यादीच्या दुरुस्तीसाठी परवानगी न घेता, फिर्यादीच्या विषयात बदल करण्यात आला होता या आधारावर याचिका फेटाळण्यासाठी अर्ज दाखल केला. याचिकाकर्त्यांनी सी. पी. सी. च्या आदेश VII, नियम 10 अंतर्गत, सी. पी. सी. च्या आदेश VI, नियम 17, अंतर्गत आवश्यक असलेल्या फिर्यादीच्या दुरुस्तीसाठी परवानगी न घेता, फिर्यादीच्या विषयात बदल करण्यात आला होता, या आधारावर याचिका फेटाळण्यासाठी अर्ज दाखल केला. उच्च न्यायालयाने ही याचिका फेटाळली.

याचिकाकर्त्यांचे विद्वान वकील श्री. कुलकर्णी यांनी असा युक्तिवाद केला आहे की, ही याचिका फिर्याद मधील सुधारित दाव्यांसह दाखल करण्यात आली असल्याने, ती नव्याने दाखल केलेली फिर्याद मानली गेली पाहिजे, योग्य न्यायालयात निवेदन केल्यानंतरची नाही. आम्हाला वादात कोणतेही बळ सापडत नाही. आदेश VII, नियम 10-ए चा उद्देश असा आहे की वादी, फिर्यादी परत केल्यावर, एकतर अपील मंचात आव्हान देऊ शकतो किंवा दाव्याची सुनावणी करण्यासाठी क्षेत्रीय अधिकारक्षेत्र असलेल्या न्यायालयात पुन्हा सादर करू शकतो. खरे तर, उच्च न्यायालयाने योग्यरित्या निदर्शनास आणून दिल्याप्रमाणे, मर्यादा, आर्थिक अधिकारक्षेत्र आणि न्यायालयीन शुल्क भरण्याच्या अधीन राहून नव्याने दाखल केलेला दावा आहे. त्यामुळे, नवलगुंडच्या जिल्हा मुन्सिफच्या न्यायालयासमोर सादर केलेल्या मूळ फिर्यादीमध्ये वादीने असे दावे केले होते, ज्याला स्थान मिळाले नाही, या आधारावर ते फेटाळले जाऊ शकत नाही. वादीने आदेश VI, नियम 17, सी. पी. सी. अंतर्गत फिर्यादीमध्ये दुरुस्ती करण्याची मागणी करणे नेहमीच आवश्यक नसते. जास्तीत जास्त ती नवीन फिर्याद मानले जाऊ शकते आणि हे प्रकरण कायद्यानुसार पुढे नेले जाऊ शकते. अशा परिस्थितीत, वरील निर्देश देताना उच्च न्यायालयाने कायद्याची कोणतीही चूक केली आहे असे आम्हाला वाटत नाही.

त्यानुसार विशेष अनुमती याचिका फेटाळली जाते.

जी. एन.

याचिका फेटाळण्यात आली.

अस्वीकरण

"या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याचा / तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरिता वापर करता येणार नाही. तसेच, इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरीता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबाजवणीकरीता वैध मानला जाईल."